

HRVATSKI OLIMPIJSKI ODBOR

**KRITERIJI ZA VREDNOVANJE
ŠPORTSKIH PROGRAMA NACIONALNIH ŠPORTSKIH SAVEZA**

Zagreb, 04.02.2002.

UVOD

Imajući u vidu vrijednost i specifičnost svakog športa, njegovu tehnologiju, te različitost sustava natjecanja, ali i potrebu da se ostvareni športski rezultati sučele i vrednuju primjenom jedinstvenog mjernog sustava, izrada kriterija za financiranje športa na nacionalnoj razini nametnula se kao potreba zbog objektivnijeg i kvalitetnijeg programiranja. Time se potiče razvoj svekolikog športa i ostvaruju ciljevi povećanja športske kvalitete, masovnosti i interesa javnosti.

Sustav kriterija za vrednovanje može se napraviti na različite načine. Ovaj sustav kao polazište uzima ostvareni rezultat na izabranim, najznačajnijim natjecanjima i on je ponderiran s dvije grupe kriterija koji uvažavaju uvjete ostvarivanja rezultata i javno tretiranje ostvarenih rezultata. Temeljem toga određuju se slijedeći kriteriji:

- 1. ostvareni športski rezultati,**
- 2. razvijenost športa,**
- 3. javni status športa.**

1. KRITERIJI ZA VREDNOVANJE ŠPORTSKIH PROGRAMA

1.1. OSTVARENI ŠPORTSKI REZULTATI

Kriterij ostvareni športski rezultati osnovni je čimbenik čijom se primjenom vrijednosno iskazuje značaj pojedinog športa. Sastoji se od izračuna vrijednosti ostvarenih športskih rezultata na olimpijskom igrama, svjetskim i europskim prvenstvima, te svjetskim kupovima s obzirom na ostvarene plasmane za pojedinu dobnu kategoriju (seniori, juniori). U sustav su uvršteni rezultati kroz dva zadnja olimpijska ciklusa zaključno sa 2001. godinom. Ukupan vrijednosni iskaz ovog kriterija čini zbroj umnožaka plasmana na natjecanju i broja bodova za taj plasman. Zbog dinamike i aktualnosti, rezultati su korigirani s dodatnim faktorima od 0.6 za ciklus Atlante i 0.8 za ciklus Sydneya. Zbog različite učestalosti referentnih natjecanja po športovima, u izračun su uvedeni i koeficijenti 1, 2 i 4 kojima se množe rezultati i ukupan poredak čine objektivnijim. Koeficijentom 1 označavamo natjecanja koja se održavaju svake godine, koeficijentom 2 natjecanja koja se održavaju svake druge godine, odnosno koeficijentom 4 natjecanja koja se održavaju svake četvrte godine. Bodovani su ostvareni plasmani na:

- 1.1.1. Olimpijskim igrama
- 1.1.2. Svjetskim prvenstvima
- 1.1.3. Europskim prvenstvima
- 1.1.4. Svjetskim kupovima

Kao dodatni kriterij unutar kriterija ostvareni športski rezultati uzima se postojanje organiziranog sustava natjecanja.

1.2. RAZVIJENOST ŠPORTA

Kriterij razvijenosti športa polazi od njegove zastupljenosti na međunarodnoj i nacionalnoj razini, a sastoji se od tri podkriterija koji razvrstavaju športove u grupe čime su određeni i ponderi za tu grupu. Vrijednosni iskaz po ovom kriteriju dobiva se množenjem dodjeljenog pondera za prvi podkriterij sa zbrojem pondera druga dva podkriterija.

Podkriteriji su:

- 1.2.1. Broj članica u međunarodnoj federaciji
- 1.2.2. Broj članica (klubova) nacionalnog saveza
- 1.2.3. Broj registriranih športša

Uvjet za kandidiranje športa za program javnih potreba u športu državne razine je status međunarodne športske federacije u Međunarodnom olimpijskom odboru (IOC) ili Općem savezu međunarodnih športskih federacija (GAISF), odnosno punopravno članstvo u Hrvatskom olimpijskom odboru.

1.3. JAVNI STATUS ŠPORTA

Činjenica je da šport kao društveni fenomen ima važnu ulogu počevši od interesa javnosti i medija pa sve do snažnog poticaja za uključivanje velikog broja ljudi svih dobnih kategorija. Sredstva priopćavanja, kao važna u formiranju javnog mišljenja, u značajnoj mjeri oslikavaju interes javnosti, koja ističe neke športove kao popularne, a druge kao nepopularne. Kriterij javnog statusa športa čine slijedeći podkriteriji:

- 1.3.1. Interes javnosti
- 1.3.2. Olimpijski status športa

Vrijednosni iskaz po ovom kriteriju dobiva se kao umnožak dodijeljenih pondera.

2. VRIJEDNOSNI SUSTAV KRITERIJA

2.1. OSTVARENI ŠPORTSKI REZULTATI

Ostvareni plasmani od 1. do 8. mjesta za razdoblje od 1.1.1993 do 31.12.2001 na:

- 2.1.1. Olimpijskim igrama
- 2.1.2. Svjetskim prvenstvima
- 2.1.3. Europskim prvenstvima
- 2.1.4. Svjetskim kupovima

2.1.1. Olimpijske igre

Kategorija	1. mjesto	2. mjesto	3. mjesto	4. mjesto	5.-8. mjesto
seniori	48	24	12	6	3

2.1.2. Svjetsko prvenstvo

Kategorija	1. mjesto	2. mjesto	3. mjesto	4. mjesto	5.-8. mjesto
seniori	32	16	8	4	2
juniori	4	2	1	0,5	0,3

2.1.3. Europsko prvenstvo

Kategorija	1. mjesto	2. mjesto	3. mjesto	4. mjesto	5.-8. mjesto
seniori	16	8	4	2	1
juniori	2	1	0,5	0,3	0,15

2.1.4. Svjetski kup

Kategorija	1. mjesto	2. mjesto	3. mjesto	4. mjesto	5.-8. mjesto
seniori	16	8	4	2	1
juniori	2	1	0,5	0,3	0,15

Ukupnim bodovima na navedenim natjecanjima dodaje se *1 bod* za postojanje organiziranog sustava natjecanja.

2.2. RAZVIJENOST

- 2.2.1. Broj članica u međunarodnoj federaciji
- 2.2.2. Broj članica (klubova) nacionalnog saveza
- 2.2.3. Broj registriranih športaša

2.2.1. Broj članica u međ. federaciji

Raspon	Ponder
0 - 80	1
81 - 120	2
121 - 170	3
171 - 200	4
201 -	5

2.2.2. Broj članica nacionalnog saveza

Raspon	Ponder
3 - 30	1
31 - 60	2
61 - 190	3
191 - 400	4
401 - 600	5
601 - 800	6
801 - 1000	7
1001 -	8

2.2.3 Broj registriranih sportaša

Raspon	Ponder
0 - 1000	1
1001 - 2500	2
2501 - 5000	3
5001-10000	4
10001 - 20000	5
20001 - 40000	6
40001 - 80000	7
80001 -	8

2.3. JAVNI STATUS ŠPORTA

- 2.3.1. Interes javnosti
- 2.3.2. Olimpijski status

Kriterij	Ponder
Interes javnosti	1 - 6
Olimpijski status	1 ili 3

3. NAČIN VREDNOVANJA ŠPORTSKIH PROGRAMA PRIMJENOM KRITERIJA

Osnovu za usporedbu športskih programa čine rezultati na olimpijskim igrama, svjetskim i europskim prvenstvima, te svjetskim kupovima. Ukupni bodovi dobiveni za ostvarene rezultate su sume bodova dobivene za ostvareni rezultat na referentnim natjecanjima za seniorski i juniorski uzrast prema prethodnim tabelama. Bodovi dobiveni ostvarenim rezultatima množeni su vrijednostima pondera razvijenosti i javnog statusa športa prema slijedećoj formuli:

$$\text{UKUPNI BROJ BODOVA} = \text{OSTVARENI ŠPORTSKI REZULTATI} * \text{RAZVIJENOST} * \text{JAVNI STATUS}$$

4. TABLIČNI REGLED REDOSLIJEDA ŠPORTOVA PO GRUPAMA

RBR	SPORT	OSTVARENI ŠPORTSKI REZULTATI	RAZVIJENOST ŠPORTA			JAVNI STATUS ŠPORTA		UKUPNO
1	Nogomet	31	5	8	8	6	3	44640
2	Rukomet	153	3	4	4	4	3	44064
3	Košarka	86	5	3	5	4	3	41280
4	Atletika	159	5	2	2	4	3	38160
5	Plivanje	251	4	2	2	3	3	36144
6	Stolni tenis	226	4	3	2	2	3	27120
7	Streljaštvo	268	3	3	6	1	3	21708
8	Tenis	75	4	3	3	4	3	21600
9	Odbojka	54	5	3	3	4	3	19440
10	Jedrenje	113	3	3	3	3	3	18306
11	Vaterpolo	122	2	2	3	4	3	14640
12	Karate	375	3	3	3	2	1	13500
13	Veslanje	178	2	1	2	4	3	12816
14	Taekwondo	321	3	2	2	1	3	11556
15	Kajak	345	2	1	1	2	3	8280
16	Dizanje utega	361	3	1	1	1	3	6498
17	Kuglanje	434	1	3	3	2	1	5208
18	Boćanje	643	1	2	2	2	1	5144
19	Boks	65	4	1	1	3	3	4680
20	Ribolov na moru	458	1	3	4	1	1	3206
21	Skijanje	51	2	1	1	4	3	2448
22	Biciklizam	19	3	2	1	3	3	1539
23	Automobilizam	60	2	2	2	3	1	1440
24	Streličarstvo	74	3	1	1	1	3	1332
25	Judo	10	4	2	2	2	3	960
26	Zrakoplovstvo	104	2	3	1	1	1	832
27	Konjaništvo	12	3	2	1	2	3	648
28	Športski ribolov	113	1	3	1	1	1	452
29	Motociklizam	32	2	2	1	2	1	384
30	Gimnastika	7	3	1	1	3	3	378
31	Ronilaštvo	47	2	3	1	1	1	376
32	Šah	9	3	3	3	2	1	324
33	Hrvanje	6	3	1	2	2	3	324
34	Mačevanje	3	2	1	1	2	3	72
35	Triatlon	3	2	1	1	2	3	72
36	Baseball	5	2	1	1	1	3	60
37	Hokej na ledu	3	1	1	1	3	3	54
38	Badminton	3	3	1	1	1	3	54
39	Planinarstvo	3	2	3	5	1	1	48
40	Body building	7	3	1	1	1	1	42
41	Softball	3	2	1	1	1	3	36
42	Hokej na travi	3	2	1	1	1	3	36
43	Sklizanje	3	1	1	1	2	3	36
44	Bridge	7	2	1	1	1	1	28
45	Golf	3	2	1	1	2	1	24
46	Skokovi u vodu	3	1	1	1	1	3	18
47	Sinkronizirano plivanje	3	1	1	1	1	3	18
48	Biljar	3	2	1	1	1	1	12
49	Ragbi	3	2	1	1	1	1	12
50	Rock and roll	4	1	1	1	1	1	8
51	Športski ples	4	1	1	1	1	1	8
52	Skijanje na vodi	3	1	1	1	1	1	6

PRIDRUŽENI ŠPORTOVI

1	Kick boxing
2	Nanbudo
3	Savate
4	Tajlandski boks
5	Samostrel

MULTIŠPORTSKE ORGANIZACIJE

1	Sveučilišni športski savez
2	Športski savez invalida
3	Savez za športsku rekreaciju
4	Specijalna olimpijada
5	Hrvatsko vijeće za međunarodni vojni šport

OSTALE ŠPORTSKE UDRUGE

1	Društvo olimpijsko-športske filatelije
2	Društvo za povijest športa
3	Društvo za športsku medicinu
4	Savez pedagoga fizičke kulture
5	Zbor športskih novinara
6	Fakultet za fizičku kulturu
7	Klub hrvatskih olimpijaca

Za programiranje i financiranje športskih programa navedenih grupacija na odgovarajući način će se primijeniti osnovni kriteriji.

5. ZAKLJUČAK

Svako trošenje sredstava Državnog proračuna, pa tako i onih namijenjenih financiranju športskih programa državne razine, zahtjeva jasno definirane kriterije. S obzirom na svoju zakonsku obvezu, Hrvatski olimpijski odbor kriterijima definira način financiranja i raspodjelu proračunskih sredstava namijenjenih športu državne razine kroz jednogodišnje razdoblje, te sukladno strateškim opredjeljenjima u olimpijskom ciklusu.

S obzirom da je šport po svojoj prirodi interdisciplinarni fenomen, teško je obuhvatiti sve segmente koji utječu na njegov razvoj i status.

Vodeći računa o svim relevantnim parametrima lokalnog, nacionalnog i međunarodnog športa, cilj je definirati takve kriterije kojima bi se obuhvatio što veći dio prostora koji se odnosi na šport te tako osigurati njegov razvoj u gotovo svim segmentima.

S obzirom na specifičnosti svakog športa koja se očituje u tehnologiji proizvodnje i realizaciji vrhunskih športskih rezultata maksimalno će se poštivati tehnologija svakog športa. Primjena ovih kriterija odnosi se samo na raspodjelu sredstava koja se odnose na redovni program HOO-a.

Isto tako, cilj je uz pomoć drugih institucija međusobnim inicijativama stalno unapređivati kriterije vodeći računa o cjelokupnom razvoju društva i međunarodnim športskim trendovima.

I na kraju ne smijemo zaboraviti da je Hrvatska zemlja velike športske tradicije koja nas obvezuje da uvijek moramo misliti i na svoju športsku budućnost.

To nam mora biti uvijek vodilja i obveza u planiranju i realizaciji športskih programa.